

---

# A N A L Ý Z A

## Telekomunikačného úradu

### Slovenskej republiky

---

#### Veľkoobchodný relevantný trh č. 9

Ukončenie volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach je služba, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi mobilnej telefónnej služby z bodu prepojenia medzi mobilnými sieťami, alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu v mobilnej telefónnej sieti určeného špecifickou sieťovou adresou.

---

#### **OBSAH**

##### **I. Časť – Úvod**

- 1.1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR vyplývajúce zo zákona..... str. 2
- 1.2. Definovanie relevantného trhu a predmet analýzy..... str. 5

##### **II. Časť – Analýza**

- 2.1. Identifikovanie podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 9.....str. 7
- 2.2. Vyhodnotenie kritérií pre posúdenie významného podniku..... str. 9

##### **III. Časť - Záver**

- 3.1. Závbery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9..... str. 23
- 3.2. Povinnosti..... str. 25
  - 3.2.1. Navrhované povinnosti pre spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko.....str. 26
  - 3.2.2. Navrhované povinnosti pre spoločnosť Telefónica O2 Slovakia..... str. 27
  - 3.2.3. Odôvodnenie navrhovaných povinností..... str. 30

---

**Bratislava, 27. marec 2009**

---

## I. Časť – Úvod

### 1.1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR vyplývajúce zo zákona

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“) určil zoznam relevantných trhov v Slovenskej republike rozhodnutím zo dňa 28. januára 2004 v znení neskorších rozhodnutí. Veľkoobchodný relevantný trh č. 9 je definovaný ako trh služby ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi mobilnej telefónnej služby z bodu prepojenia medzi mobilnými sieťami, alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu v mobilnej telefónnej sieti určeného špecifickou sieťovou adresou (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 9“). Z geografického hľadiska je relevantným trhom celé územie Slovenskej republiky.

Úrad pred stanovením postupu, určením úloh a cieľov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9 stručne zhrnul povinnosti úradu v rámci súťaže a regulácie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky vyplývajúce mu zo zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“).

Podľa § 1 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách tento zákon upravuje podmienky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, podmienky na používanie rádiových zariadení, štátnu reguláciu elektronických komunikácií (ďalej len „regulácia“), práva a povinnosti podnikov a užívateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ochranu týchto sietí a služieb, efektívne využívanie frekvenčného spektra a čísel, oprávnenia a povinnosti k cudzím nehnuteľnostiam, ochranu súkromia a údajov a pôsobnosť orgánov štátnej správy v elektronických komunikáciách.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách účelom zákona je vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky a odstrániť prekážky brániace jej rozvoju, vytvoriť podmienky na zriaďovanie a rozvoj transeurópskych elektronických komunikačných sietí a prevádzkyschopnosť celoeurópskych služieb, dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len "súťaž") pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb založenú na princípe technologickej neutrality a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikačných služieb.

Podľa § 1 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách sa týmto zákonom preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách úrad je národný regulátor a cenový orgán v oblasti elektronických komunikácií, ktorý podľa tohto zákona:

- a) vykonáva reguláciu,
- d) chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb,
- e) plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátov Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách úrad pred začatím konania konzultuje svoj návrh opatrenia vo veci, ktorá bude mať významný dosah na relevantný trh, poskytne dotknutým stranám najmenej jeden mesiac na vyjadrenie odo dňa jeho zverejnenia. Úrad v návrhu uvedie najmä definíciu trhu, zistenia týkajúce sa významného vplyvu na relevantnom trhu spolu s označením podniku s významným vplyvom na tomto trhu, uloženie, ponechanie, zmenenie, doplnenie alebo zrušenie povinností podľa § 18 až 24 a § 27 a odôvodnenie uvedených skutočností. Úrad zohľadní v čo najväčšej možnej miere stanovisko dotknutého podniku.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách úrad pri regulácii prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia. Pri regulácii musí zohľadňovať technologickú neutralitu regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie.

Podľa § 11 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách úrad pri regulácii zabezpečuje, aby nedochádzalo k narušovaniu alebo obmedzovaniu súťaže a diskriminácii podnikov, podporuje efektívne investície do kvalitnej a modernej infraštruktúry, dbá na zachovanie celistvosti a bezpečnosti verejných sietí.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách úrad najmenej raz za dva roky analyzuje relevantné trhy. Ak úrad určil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota na analýzu relevantných trhov plyní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Ak úrad neurčil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota plyní odo dňa ukončenia analýzy trhu. Cieľom analýzy je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev alebo Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie.

Efektívnou súťažou je podľa § 16 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách taký stav, pri ktorom ani jeden podnik pôsobiaci na príslušnom relevantnom trhu nemá významný vplyv. Významný vplyv na relevantnom trhu podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov (ďalej len "významný podnik").

Podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po skončení konzultácií podľa § 10 určí rozhodnutím významný podnik a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu

a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu. Ak je na tomto trhu určený významný podnik, úrad mu existujúce povinnosti ponechá, zmení alebo doplní.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách ak úrad na základe analýzy trhu zistí, že na príslušnom relevantnom trhu je efektívna súťaž, nesmie uložiť alebo ponechať v platnosti povinnosti podľa § 18 až 24 a § 27. Existujúce povinnosti úrad zruší v rozhodnutí, ktorým sa zrušuje určenie podniku za významný podnik, a v primeranej lehote vopred upovedomí strany dotknuté zrušením týchto povinností.

Podľa § 17 ods. 5 zákona o elektronických komunikáciách konzultácie (§ 10) o analýze relevantného trhu v súvislosti s ukladaním povinností, zmenou alebo zrušením povinností podľa § 18 až 24 a § 27 sa týkajú podniku, ktorému sa tieto povinnosti ukladajú, menia alebo zrušujú a iných osôb, ktorých práva a povinnosti môžu byť dotknuté.

Úrad pri opakovanej analýze predmetného relevantného trhu vychádzal okrem zákona o elektronických komunikáciách aj zo znenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

V záujme zistenia skutočného stavu na predmetnom veľkoobchodnom trhu č. 9 úrad požiadal spoločnosť Orange Slovensko, a.s. so sídlom Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava, IČO 35 697 270 (ďalej len „spoločnosť Orange Slovensko“), spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, s.r.o. so sídlom Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, IČO 35 848 863 (ďalej len „spoločnosť Telefónica O2 Slovakia“) a spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO 35 705 019 (ďalej len „spoločnosť T-Mobile Slovensko“) o predloženie podkladov, poskytnutie informácií a vyjadrení týkajúcich sa analýzy veľkoobchodného trhu č. 9.

Uvedeným spoločnostiam úrad písomne oznámil, že v zmysle § 16 zákona o elektronických komunikáciách vykoná analýzu veľkoobchodného trhu č. 9 a súčasne ich požiadal o doručenie údajov pre aktualizáciu údajovej databázy a pre analýzu veľkoobchodného trhu č. 9.

## 1.2. Definovanie relevantného trhu a predmet analýzy

Podľa § 3 ods. 3 a 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, relevantným trhom je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné. Tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov.

Veľkoobchodný trh č. 9 je definovaný ako trh služby ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi mobilnej telefónnej služby z bodu prepojenia medzi mobilnými sieťami, alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu v mobilnej telefónnej sieti určeného špecifickou sieťovou adresou. Podľa § 5 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách je volanie elektronické komunikačné spojenie zostavené prostredníctvom verejnej telefónnej služby, ktoré umožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase.

Služba ukončenia volania poskytovaná na veľkoobchodnej úrovni zahŕňa všetky ukončené volania na čísla v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, s vylúčením medzinárodnej a tranzitnej prevádzky a dátových služieb.

Podľa § 3 ods. 5 zákona o hospodárskej súťaži sú vzájomne zastupiteľné tovary zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Úrad skúmal dané vymedzenie trhu z hľadiska zastupiteľnosti na strane dopytu i ponuky a skonštatoval, že **neexistuje žiadna zastupiteľná služba k ukončeniu volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach.**

Z hľadiska fyzikálnych a technických charakteristík ako aj z hľadiska ceny, neexistuje žiadna zastupiteľná služba k ukončeniu volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach ani na strane dopytu a ani na strane ponuky. Posielanie textových správ SMS nie je z pohľadu úradu zastupiteľné s hlasovým volaním, pretože neumožňuje obojsmernú komunikáciu v reálnom čase.

Úrad skúmal aj vzájomnú zastupiteľnosť medzi ukončením hovorov v jednotlivých verejných mobilných sieťach navzájom. Pri poskytovaní predmetnej služby je vždy príslušné volanie ukončené v konkrétnom koncovom bode mobilnej telefónnej siete určenom špecifickou sieťovou adresou a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť v inom koncovom bode siete v inej sieti na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov hlasových služieb je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončením volaní v sieťach rôznych operátorov. **Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník.**

Následne úrad podľa § 16 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách pristúpil k vykonaniu opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9.

Priestorový relevantný trh (geografický trh) je vymedzený územím, na ktorom dotknuté subjekty vystupujú na strane ponuky a dopytu danej služby, pričom súťažné podmienky sú také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Pri priestorovom vymedzovaní trhu úrad zohľadňuje národný trh.

V zozname relevantných trhov v Slovenskej republike, ktorý úrad vydal rozhodnutím, je definovaný relevantný trh z geografického hľadiska ako celé územie Slovenskej republiky. Úrad na základe pripomienky spoločnosti T-Mobile Slovensko pre účely tejto analýzy pristupuje k užšej špecifikácii geografického vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 9. Veľkoobchodný relevantný trh ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach je z geografického hľadiska totožný s geografickým rozsahom siete konkrétneho mobilného operátora na území Slovenskej republiky.

Podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona o elektronických komunikáciách bolo cieľom analýzy zistiť, či na veľkoobchodnom trhu č. 9 je efektívna súťaž, či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov sú dostatočné na jej zabezpečenie a či pôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 9 taký podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na predmetnom trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Predmetom opakovanej analýzy bolo:

1. identifikovať podniky, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 9,
2. posúdiť a vyhodnotiť reálny stav súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 9,
3. určiť významný podnik a na základe zistení významným podnikom navrhnúť aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27 zákona o elektronických komunikáciách. Ak je na tomto trhu už určený významný podnik, úrad mu existujúce povinnosti podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách ponechá, zmení alebo doplní.

## II. Časť - Analýza

### 2.1. Identifikovanie podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 9

Na základe licencií, ktoré 28. júla 2000 a 28. júna 2002 úrad udelil spoločnosti EuroTel Bratislava a.s. (spoločnosť od 02.05.2005 zmenila obchodné meno na T-Mobile Slovensko, a.s.), je táto spoločnosť oprávnená vykonávať na území Slovenskej republiky v súlade s podmienkami týchto licencií zriaďovanie a prevádzkovanie verejných mobilných telekomunikačných sietí (vrátane siete tretej generácie, ktorá vyhovuje normám UMTS) na pridelených frekvenciách, poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby prostredníctvom verejných mobilných telekomunikačných sietí, oprávnenie zriaďovať a prevádzkovať verejnú dátovú sieť s komutáciou paketov, poskytovať plný rozsah verejných dátových a multimediálnych služieb prostredníctvom verejných telekomunikačných sietí ai. V analyzovanom období poskytovala spoločnosť T-Mobile Slovensko hlasové služby nielen v pásmach GSM 900/1800 MHz, v pásme UMTS, ale ešte aj prostredníctvom analógovej siete NMT 450 MHz.

Na základe licencií, ktoré úrad udelil 22. augusta 2000 spoločnosti Globtel GSM, a.s (spoločnosť od 08.03.2002 zmenila obchodné meno na Orange Slovensko, a.s.), a 28. júna 2002 spoločnosti Orange Slovensko je táto spoločnosť oprávnená prevádzkovať sieť a poskytovať služby na území Slovenskej republiky v súlade s podmienkami týchto licencií v rovnakom rozsahu ako spoločnosť T-Mobile Slovensko, okrem prevádzkovania siete NMT. V analyzovanom období poskytovala spoločnosť Orange Slovensko hlasové služby v pásmach GSM 900/1800 MHz a v pásme UMTS.

Rozhodnutím úradu číslo 5701/10/06 zo dňa 25.08.2006 vydal úrad individuálne povolenie (právoplatnosť nadobudlo 07.09.2006) spoločnosti Telefónica O2 Slovakia na pridelenie frekvencií v pásmach GSM 900/1800 MHz, v pásme UMTS a FS 28/29 GHz. Frekvencie boli určené na zriadenie a prevádzkovanie verejnej mobilnej siete a na poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby, dátových a multimediálnych služieb.

Úrad vyhlásil 31.03.2008 výberové konanie na 4. mobilného operátora, ktoré sa týkalo bloku frekvencií vo frekvenčnom pásme 872-876 MHz / 917-921 MHz, ktorý je určený na prevádzkovanie celoplošnej mobilnej siete pre širokopásmovú digitálnu technológiu a poskytovanie verejne dostupnej elektronickej komunikačnej služby, ktorá znamená rozšírenie ponuky vysokorýchlostného mobilného prístupu do internetu. Spoločnosť Orange Slovensko sa stala víťazom tohto výberového konania, čím môže prostredníctvom novej siete prispieť k rozšíreniu ponuky služieb a k zvýšeniu penetrácie širokopásmového prístupu k internetu. Na využívanie tohto pásma sa používa technológia CDMA.

Na základe prvého kola analýzy bolo zistené, že na veľkoobchodnom trhu č. 9 nie je efektívna súťaž a spoločnosti T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko majú na veľkoobchodnom trhu č. 9 významný vplyv a také postavenie, že nie sú vystavené efektívnej súťaži a ekonomický vplyv im v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov a z toho dôvodu im boli na veľkoobchodnom trhu č.9 uložené

rozhodnutiami úradu č. 514/14/2005 a č. 515/14/2005 zo dňa 07.07.2005 a rozhodnutiami o rozklade č. 59/01/2006 a č. 60/01/2006 zo dňa 10.07.2006 nasledujúce povinnosti: povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách, povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách, povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 20 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách.

V záujme zistenia skutočného stavu na veľkoobchodnom trhu č. 9 úrad v rámci opakovanej analýzy oslovil všetky podniky, ktoré disponujú verejnou mobilnou telefónnou sieťou a pôsobia na predmetnom trhu.

Úrad na základe pripomienky spoločnosti T-Mobile Slovensko v závere tejto kapitoly uvádza, že vzhľadom k tomu, že veľkoobchodný trh č. 9 je definovaný ako trh služby ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, úrad na takto zadefinovanom trhu identifikoval tri podniky, a to spoločnosti T-Mobile Slovensko, Orange Slovensko a Telefónica O2 Slovakia, ktoré sú podnikmi pôsobiacimi na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných sieťach. Spoločnosť T-Mobile Slovensko je teda podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v sieti spoločnosti T-Mobile Slovensko, spoločnosť Orange Slovensko je podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko a spoločnosť Telefónica O2 Slovakia je podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia.



## 2.2. Vyhodnotenie kritérií pre posúdenie významného podniku

Významný vplyv podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách pri posudzovaní, či ide o významný podnik, vyhodnocuje kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu. Pri analýze veľkoobchodného trhu č. 9 úrad vyhodnotil nasledujúce kritériá:

- a) veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu,
- b) ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže,
- c) existencia technologicky podmienených výhod,
- d) zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu,
- g) úspory z rozsahu,
- k) existencia potenciálnej konkurencie,
- l) prekážky vstupu na trh,
- m) súčasný stav súťaže.

### **Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu**

Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. V podmienkach Slovenskej republiky to znamená, že službu ukončenia volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko môže poskytnúť výhradne spoločnosť Orange Slovensko, službu ukončenia volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia môže poskytnúť výhradne spoločnosť Telefónica O2 Slovakia a službu ukončenia volania v sieti spoločnosti T-Mobile Slovensko môže poskytnúť výhradne spoločnosť T-Mobile Slovensko. Ak koncový užívateľ (bez ohľadu na to, či ide o volanie z pevnej alebo mobilnej verejnej telefónnej siete) uskutočňuje volanie s cieľom dovolať sa účastníkovi v sieti spoločnosti Orange Slovensko, musí mať podnik, v ktorého sieti zostavuje koncový užívateľ volanie, prístup k službe ukončenia volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, čiže musí byť prepojený so sieťou spoločnosti Orange Slovensko. To isté platí aj pre spoločnosti T-Mobile Slovensko a Telefónica O2 Slovakia.

**Každý poskytovateľ** služieb na relevantnom trhu ukončenia volaní v jednotlivých verejných mobilných sieťach má **100% trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti**. K 31.12.2008 mala spoločnosť Orange Slovensko 100% podiel na trhu ukončenia volania vo vlastnej sieti, spoločnosť Telefónica O2 Slovakia mala tiež 100% podiel na trhu ukončenia volania vo

vlastnej sieti a rovnako spoločnosť T-Mobile Slovensko mala 100% podiel na trhu ukončenia volania vo vlastnej sieti.

Každý poskytovateľ služieb na relevantnom trhu ukončenia volaní v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach má 100% trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti.

Na základe pripomienok dotknutých strán úrad presunul v tejto analýze vyhodnotenie trhových podielov vypočítaných na základe počtu aktívnych zákazníkov vo všetkých mobilných telefónnych sieťach, resp. výnosov za ukončenie volania a počtu terminovaných minút vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach do časti „II. Analýza a kapitoly 2.2. Vyhodnotenie kritérií pre posúdenie významného podniku – kritérium d) vyhodnotenie zodpovedajúcej vyjednávacej sily na strane dopytu“.

**Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže**

Názov tohto kritéria nebol presne preložený z SMP Guidelines (recitál 78) a transponovaný do zákona o elektronických komunikáciách. Podľa názoru úradu vlastníctvo unikátneho zariadenia a infraštruktúra, ktorá nie je ľahko duplikovateľná sú pojmy, ktoré sú si veľmi príbuzné.

V zákone č. 136/2001 o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov je unikátne zariadenie definované ako zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorému alebo bez uplatnenia ktorého by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu.

Podľa § 4 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách je prepojenie osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí.

Úrad posudzoval v tomto kritériu unikátne zariadenie ako infraštruktúru, ktorej vybudovanie nie je objektívne možné resp. táto infraštruktúra nie je jednoducho duplikovateľná a bez prístupu k nej, resp. v tomto prípade prepojenia s ňou, by došlo alebo mohlo dôjsť k obmedzovaniu súťaže. K vyhodnoteniu tohto kritéria úrad uvádza:

- Celý rozsah práv a povinností k prideleným číslam z číselnej množiny a súčasne aj k prideleným frekvenciám potrebným na pokrytie služieb vo verejných mobilných telefónnych sieťach majú výlučne spoločnosti T-Mobile Slovensko, Orange Slovensko a Telefónica O2 Slovakia, ktoré sú vlastníkami, správcami, prevádzkovateľmi a potenciálnymi prenajímateľmi verejnej mobilnej telefónnej siete.
- Vybudovanie vlastnej verejnej mobilnej telefónnej siete iným podnikom nie je objektívne možné, táto sieť nie je ľahko duplikovateľná vzhľadom k tomu, že úrad nemôže prideliť voľné frekvencie pre ďalšieho mobilného operátora, pretože boli rozdelené medzi už existujúcich operátorov a v súčasnosti úrad ani neplánuje vypísať výberové konanie na

pridelenie frekvencií potrebných na poskytovanie verejných mobilných telefónnych služieb. Vzhľadom na uvedené sa nedá predpokladať vstup nového mobilného operátora na predmetný trh v časovom horizonte do obdobia vykonania najbližšej analýzy na prevádzkovanie verejnej mobilnej telefónnej siete.

- Bez prepojenia do verejnej mobilnej telefónnej siete by došlo k obmedzeniu súťaže na trhu maloobchodných služieb.

Poskytovať prenos hlasu, dát či pripojenie do internetu prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete v Slovenskej republike môžu iba spoločnosti Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko, nakoľko v Slovenskej republike majú iba tieto spoločnosti pridelené frekvencie, na základe ktorých vlastnia a prevádzkujú verejnú mobilnú telefónnu sieť. Na veľkoobchodnom trhu č. 9 teda pôsobia len tieto 3 podniky.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že verejné mobilné telefónne siete spoločností T-Mobile Slovensko, Orange Slovensko a Telefónica O2 Slovakia sú siete, ktoré nie sú ľahko duplikovateľné.

#### **Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách - existencia technologicky podmienených výhod**

Úrad zastáva názor, že technologicky podmienené výhody spoločností Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko na predmetnom veľkoobchodnom trhu vyplývajú z vlastníctva, správcovstva a prevádzkovania unikátneho zariadenia - verejnej mobilnej telefónnej siete na pridelených frekvenciách. Existujúca verejná mobilná telefónna sieť prevádzkovaná spoločnosťami Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko predstavuje technologickú výhodu pre jednotlivých mobilných operátorov oproti podnikom, ktoré neprevádzkujú verejnú mobilnú telefónnu sieť. Ale vzhľadom k tomu, že ide o viac-menej porovnateľné siete, nepredstavuje sieť jedného mobilného operátora trvalú technologickú výhodu pred sieťou iného mobilného operátora.

Úrad konštatuje, že spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko pôsobia na predmetnom trhu dlhodobo a dosiahli vysoké percento pokrytia obyvateľstva a územia Slovenskej republiky signálom siete GSM či UMTS, zatiaľ čo spoločnosť Telefónica O2 Slovakia je v miernej nevýhode, lebo naďalej iba buduje svoju sieť a postupne zvyšuje svoje pokrytie územia i obyvateľstva. Samotná spoločnosť Telefónica O2 Slovakia vo svojom stanovisku uviedla, že je voči spoločnostiam T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko v nevýhode, pokiaľ ide o časový faktor pri budovaní rádiových častí, čo ju stavia do dočasne nevýhodnejšieho postavenia voči konkurentom.

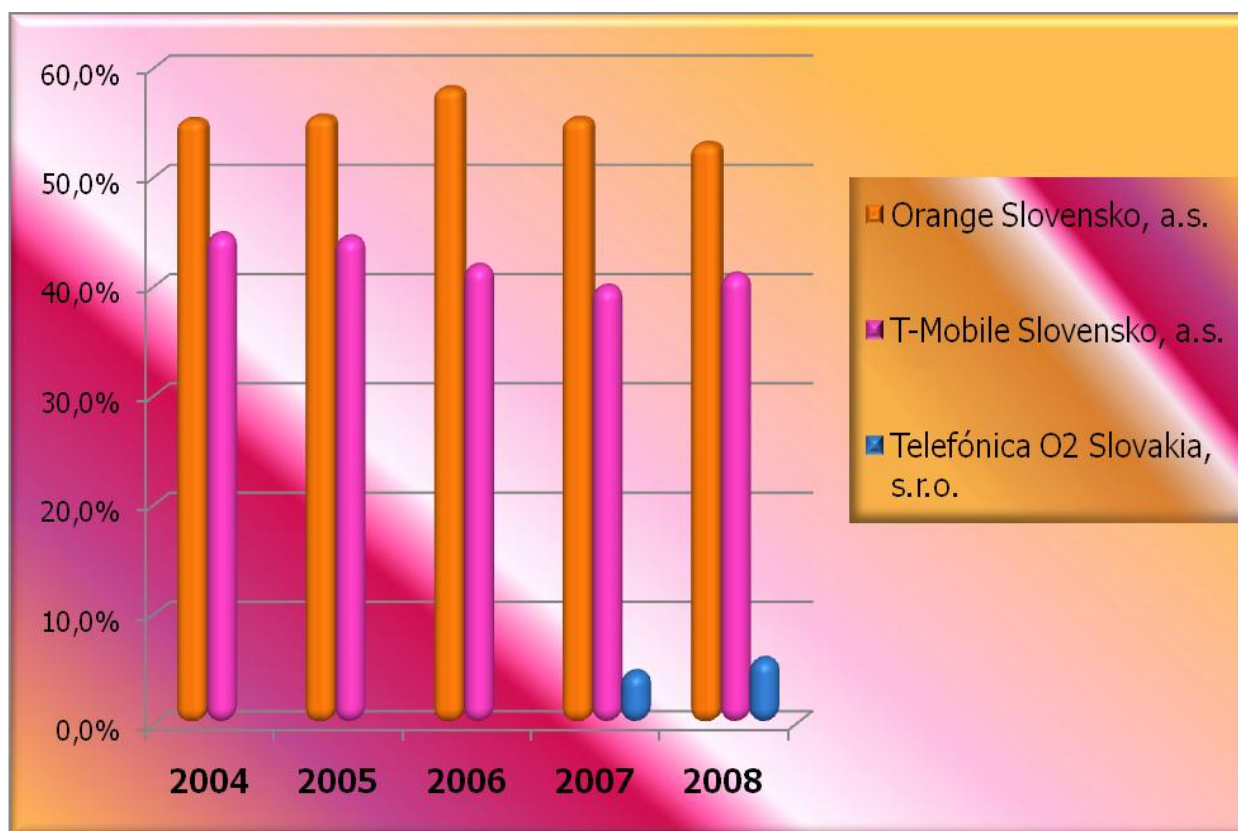
Na základe vyhodnotenia tohto kritéria úrad zistil, že ani jeden z podnikov pôsobiacich na predmetnom relevantnom trhu nedisponuje takou trvalou technologickou výhodou v porovnaní s iným podnikom pôsobiacim na tomto trhu, aby mu to poskytovalo trvalú konkurenčnú výhodu, čo je jedným z dôvodov ukladania rovnakých povinností všetkým podnikom poskytujúcim veľkoobchodnú službu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach.

**Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách - zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu**

Vyjednávaciú pozíciu podnikov pôsobiacich na predmetnom trhu pri rokovaní o podmienkach prepojenia (alebo výške terminačných poplatkov) ovplyvňuje ich postavenie podľa počtu aktívnych zákazníkov a množstva ukončených minút vo všetkých mobilných telefónnych sieťach spolu.

Úrad analyzoval **veľkosť podielu** ukončenia volaní **vo všetkých verejných** mobilných telefónnych sieťach vyjadrený počtom aktívnych zákazníkov, počtom terminovaných minút a aj výškou dosiahnutých výnosov za ukončenie volaní v mobilnej verejnej telefónnej sieti v sledovanom období, aby zistil vyjednávaciú silu jednotlivých mobilných operátorov.

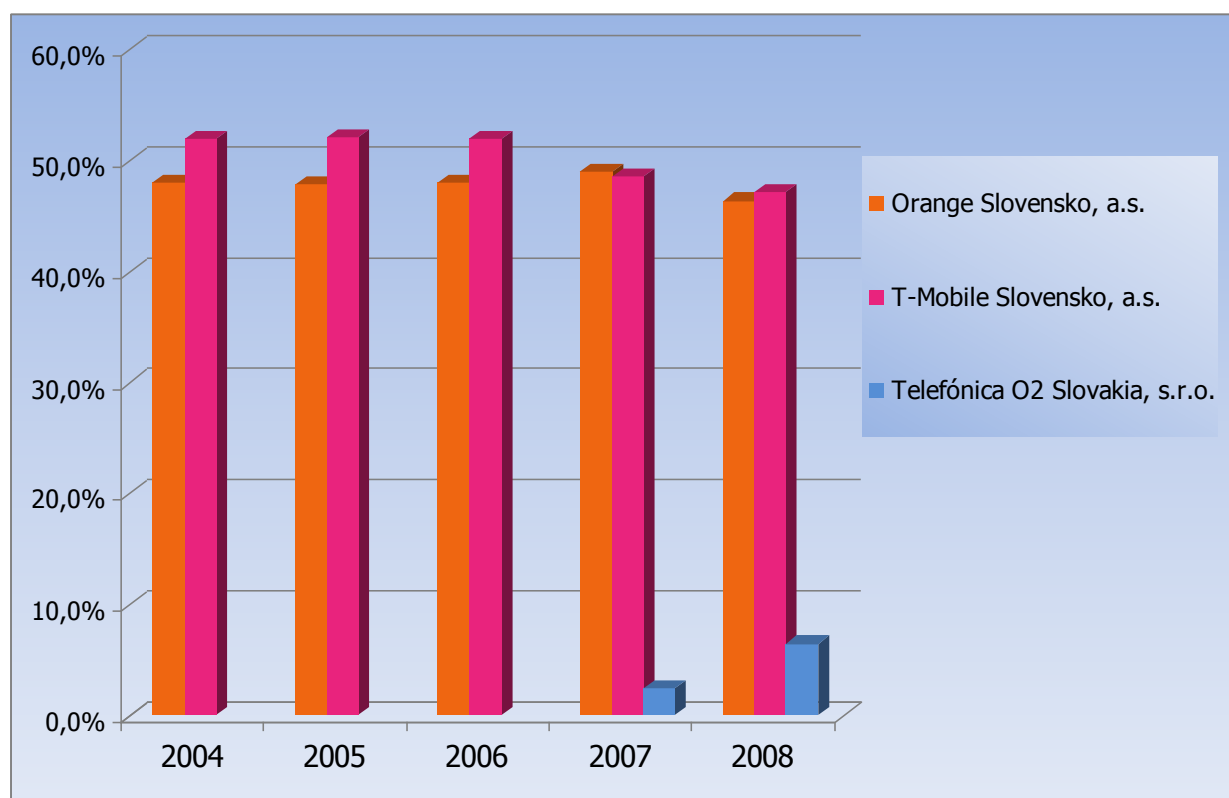
Graf č. 01: Vývoj trhových podielov podľa počtu aktívnych zákazníkov



Graf č. 01 znázorňuje vývoj trhových podielov podľa počtu aktívnych zákazníkov od 31.12.2004 do 31.12.2008. Do februára 2007 pôsobili na trhu iba dve spoločnosti (Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko) a ich trhové podiely sa podľa počtu aktívnych zákazníkov pohybovali u spoločnosti T-Mobile Slovensko od 44,8% k 31.12.2004 do 41,9% k 31.12.2006 a u spoločnosti Orange Slovensko od 55,2% k 31.12.2004 do 58,1% k 31.12.2006.

Od roku 2007 na veľkoobchodnom trhu č. 9 pôsobí aj spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, ktorá mala na konci roka 2007 trhový podiel podľa počtu aktívnych zákazníkov 4,7%, pričom jej konkurenti na trhu zaznamenali k 31.12.2007 mierne poklesy trhových podielov. Spoločnosť Orange Slovensko klesol jej trhový podiel na 55,3% a spoločnosť T-Mobile Slovensko klesol jej trhový podiel na 40,0%. K 31.12.2008 podiel spoločnosti Telefónica O2 Slovakia mierne stúpol na 5,9%, spoločnosť T-Mobile Slovensko podiel tiež mierne stúpol na 41,1% a podiel spoločnosti Orange Slovensko naopak mierne klesol na 53,0%. Podľa kritéria aktívnych užívateľov má spoločnosť Telefónica O2 Slovakia ako nový hráč na predmetnom trhu výrazne najnižší trhový podiel, pričom sa očakáva jej postupný rast.

Graf č. 02: Vývoj trhového podielu podľa počtu terminovaných minút

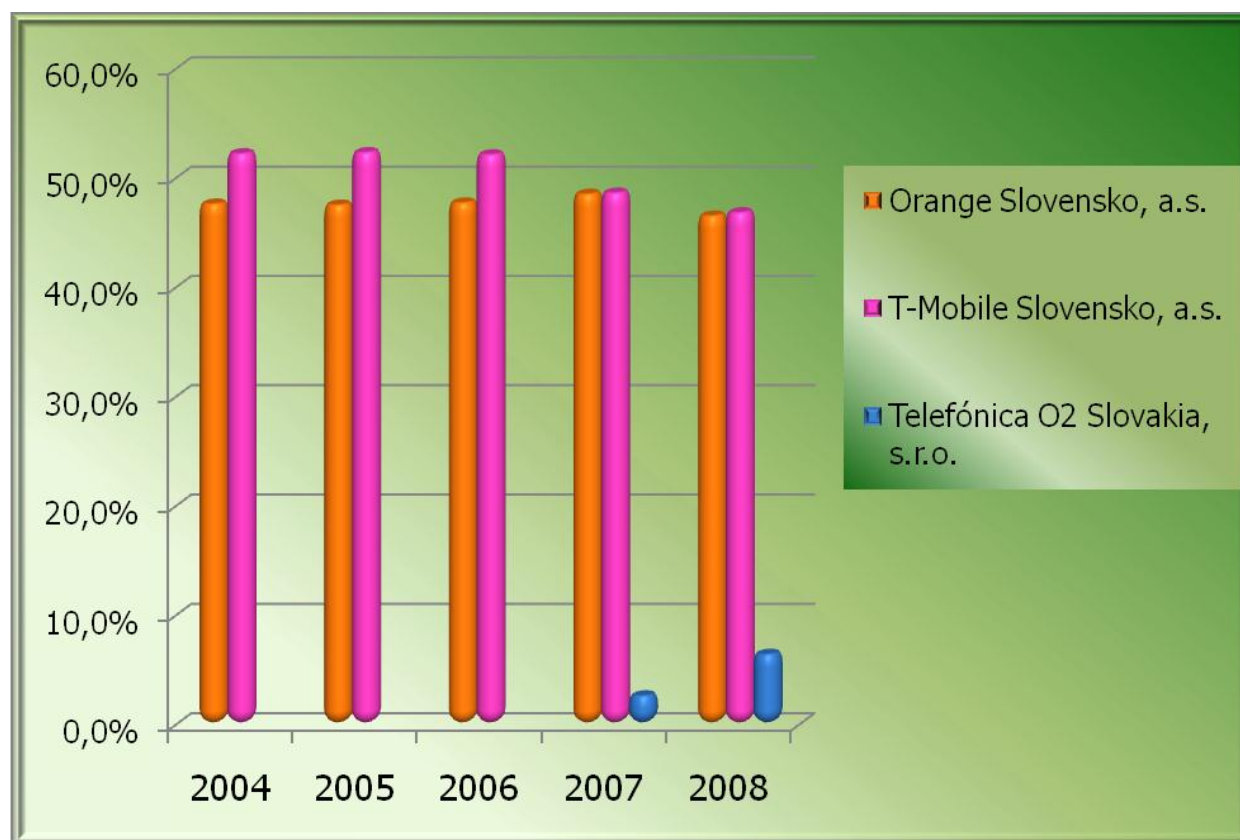


Graf č. 02 znázorňuje vývoj trhových podielov podľa počtu terminovaných minút od roku 2004 do konca roka 2008. Za toto celé sledované obdobie, dokonca ani po vstupe tretieho mobilného operátora na trh, nepoklesol trhový podiel vypočítaný na základe počtu terminovaných minút ani spoločnosť Orange Slovensko a ani spoločnosť T-Mobile Slovensko pod úroveň 47,0%. Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia mala ku koncu roka 2007 trhový podiel vypočítaný na základe terminovaných minút len necelé 2,4%, čo bol v porovnaní s oboma väčšími operátormi 20 násobne menší podiel, pretože spoločnosť T-Mobile Slovensko dosiahla ku koncu roka 2007 48,6% a spoločnosť Orange Slovensko 49,0% trhový podiel vypočítaný na základe počtu terminovaných minút. V nasledujúcom roku, teda ku koncu roka 2008 trhový podiel spoločnosti Telefónica O2 Slovakia mierne stúpol na 6,4% a ostatným spoločnostiam zase trhové podiely mierne klesli, keď spoločnosť T-Mobile Slovensko dosahovala k 31.12.2008

47,2% a spoločnosť Orange Slovensko k tomu istému dátumu dosahovala 46,4% trhový podiel. Podľa kritéria počtu terminovaných minút má spoločnosť Telefónica O2 Slovakia na predmetnom trhu výrazne najnižší trhový podiel a napriek tomu že jej za posledný rok mierne stúpol, stále je viac ako 7 násobne menší, ako majú na predmetnom trhu jej konkurenti.

Graf č. 03 znázorňuje vývoj trhových podielov podľa počtu dosiahnutých výnosov za ukončenie volaní v mobilnej verejnej telefónnej sieti od roku 2004 do konca roka 2008. Pokým na predmetný trh nevstúpila spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, tak do konca roka 2006 si spoločnosť T-Mobile Slovensko udržiavala trhovú podiel stabilne v rozpätí 52,2% – 52,4% a spoločnosť Orange Slovensko zasa v rozpätí 47,6% – 47,8%. Až v roku 2007 nástupom novej spoločnosti Telefónica O2 Slovakia sa obom jej konkurentom trhové podiely takmer vyrovnali, keď k 31.12.2007 mala spoločnosť T-Mobile Slovensko 48,7% a spoločnosť Orange Slovensko 48,6% trhovú podiel. Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia mala k 31.12.2007 iba 2,7% trhovú podiel, čo je v porovnaní s oboma väčšími operátormi 20 násobne menej. V nasledujúcom roku, teda k 31.12.2008 však podiel spoločnosti Telefónica O2 Slovakia stúpol na 6,5% a podiely jej konkurentov mierne klesli u spoločnosti Orange Slovensko na 46,6% a u spoločnosti T-Mobile Slovensko na 46,9%. Napriek miernemu nárastu trhového podielu spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je jej trhovú podiel naďalej viac ako 7 násobne menší v porovnaní s podielmi jej konkurentov.

Graf č. 03: Vývoj trhového podielu podľa výšky výnosov za ukončenie volaní v mobilnej verejnej telefónnej sieti



Podiely spoločností Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach podľa vyššie uvedených ukazovateľov sa ani vstupom spoločnosti Telefónica O2 Slovakia výrazne nezmenili, keďže v sledovanom období neklesli pod úroveň 40,0%.

Na základe pripomienky spoločnosti Telefónica O2 Slovakia úrad doplnil do analýzy svoje stanovisko k rozdielu v trhových podieloch spoločnosti Telefónica O2 Slovakia vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach podľa počtu terminovaných minút a počtu výnosov z ukončenia volania za rok 2007 a trhového podielu spoločnosti Telefónica O2 Slovakia vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach podľa počtu aktívnych zákazníkov. Úrad zastáva názor, že tento rozdiel bol spôsobený marketingovou stratégiou spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, keď ponúkala zákazníkom v kampani „O2 Jednotka“ SIM kartu s kreditom za symbolickú cenu, ako aj ďalšími výhodami ako napr. volania vo vlastnej sieti za 2 Sk/min natrvalo, alebo možnosť získania dvojnásobnej výšky kreditu pri prvom dobíí kreditu v stanovenej lehote. Výsledkom tejto marketingovej stratégie bol nárast počtu aktívnych zákazníkov, z ktorých mnohí nepoužívali tieto SIM karty, prípadne ich využívali len veľmi málo, takže na tieto karty neprichádzali volania z iných sietí a tak negenerovali v takom rozsahu ani počet terminovaných minút, ani výnosy z ukončenia volaní v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia. Tieto SIM karty sa neskôr stali neaktívne, a tak popri registrácii nových zákazníkov súčasne dochádzalo k úbytku starých zákazníkov, preto podiel aktívnych zákazníkov v roku 2008 stúpol len o 1,2 %. Postupne sa v roku 2008 tento rozdiel v trhových podieloch spoločnosti Telefónica O2 Slovakia vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach podľa počtu terminovaných minút a počtu výnosov z ukončenia volania s trhovým podielom spoločnosti Telefónica O2 podľa počtu aktívnych zákazníkov vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach vyrovnal.

Na základe vyššie uvedeného úrad uvádza, že spoločnosti T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko disponujú dostatočne vysokou vyjednávacou silou, pričom vyjednávací sila spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je obmedzená vzhľadom na jej malé trhové podiely vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach.

Vyjednávaciu silu porovnateľnú so spoločnosťami T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko z hľadiska trhových podielov vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach má najväčší pevný slovenský operátor spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

Vyjednávací sila ostatných spoločností pôsobiacich na trhu verejnej telefónnej služby je zanedbateľná, vzhľadom na počet ich koncových užívateľov.

Z uvedeného vyplýva, že mobilní operátori s veľkým počtom koncových užívateľov (spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko) majú väčšiu vyjednávaciu silu ako alternatívni pevní operátori, prípadne spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, ktorá vstúpila na trh vo roku 2007 (a ešte stále výrazne zaostáva za svojou konkurenciou v počte svojich zákazníkov, počte terminovaných minút a aj vo výške výnosov z terminácie volaní vo svojej sieti).

Tvrdenie úradu potvrdzuje aj skutočnosť, že napriek § 28 zákona o elektronických komunikáciách, podľa ktorého je poskytovateľ povinný viesť rokovania o prepojení sietí a prepojiť siete v primeranej lehote a za primeraných podmienok, doposiaľ spoločnosť

Telefónica O2 Slovakia, ako jediná nemá uzatvorený dodatok k zmluve o prepojení sietí ani so spoločnosťou T-Mobile Slovensko a ani so spoločnosťou Orange Slovensko, pričom jediným sporným bodom je cena za ukončenie volania. Priebeh rokovaní úrad uvádza vo vyhodnotení kritéria m) súčasný stav súťaže.

#### **Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona o elektronických - komunikáciách úspory z rozsahu**

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace so zriadením a prevádzkovaním verejných mobilných sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a až do chvíle, kedy je potrebné ďalšie rozšírenie siete.

Efektívne rozšírenie siete je také, pri ktorom nenastane nárast jednotkových nákladov. Vzhľadom na objem prevádzky spoločností Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko, berúc do úvahy hospodárske výsledky všetkých troch spoločností na trhu (vrátane spoločnosti Telefónica O2 Slovakia) úrad konštatuje, že spoločnosť Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko dosahujú úspory z rozsahu pri poskytovaní verejnej mobilnej telefónnej služby v omnoho väčšom rozsahu, ako spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, pretože dosahujú viac ako 7 násobne vyšší objem prevádzky ako spoločnosť Telefónica O2 Slovakia (pozri graf. č. 02).

#### **Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona o elektronických komunikáciách - existencia potenciálnej konkurencie**

Úrad opakovane uvádza, že vybudovanie vlastnej verejnej mobilnej siete iným podnikom nie je objektívne možné, pretože úrad nemôže prideliť voľné frekvencie pre ďalšieho mobilného operátora, vzhľadom k tomu že už boli rozdelené medzi existujúcich operátorov a v súčasnosti úrad ani neplánuje vypísať výberové konanie na pridelenie frekvencií potrebných na poskytovanie verejných mobilných telefónnych služieb a nedá sa predpokladať ani vstup nového mobilného operátora na predmetný trh v časovom horizonte do obdobia vykonania najbližšej analýzy na prevádzkovanie verejnej mobilnej telefónnej siete.

Vzhľadom na charakter trhu, kde službu ukončenia volania môže poskytovať výlučne ten podnik, v ktorého sieti je volaný účastník pripojený a vzhľadom k tomu, že vstup ďalšieho mobilného operátora z dôvodu potreby pridelených frekvencií ako obmedzeného zdroja je nepravdepodobný, úrad skonštatoval, že na trhu ukončenia volaní v sieti spoločností Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko neexistuje potenciálna konkurencia a tak nemá vplyv na správanie týchto spoločností.



### **Kritérium § 16 ods. 4 písm. l) zákona o elektronických komunikáciách - prekážky vstupu na relevantný trh**

Prekážky vstupu ďalšieho prevádzkovateľa mobilnej verejnej telefónnej siete na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií na:

#### Strategické bariéry:

- najväčšou bariérou vstupu na predmetný trh je využitie frekvenčného spektra, ktoré je obmedzené a vstup ďalšieho operátora na predmetný trh je tým limitovaný. V pásme GSM 900 MHz a ani v pásme pre UMTS 2,1 GHz nie je možné prideliť voľné frekvencie pre ďalšieho mobilného operátora, pretože boli rozdelené medzi operátorov existujúcich. Vzhľadom na implementáciu rozhodnutia 2008/249/EC o MCA (mobile communications on board aircraft) je možné očakávať problémy s pridelením frekvencií aj vo frekvenčnom pásme GSM 1800 MHz.
- získanie administratívneho povolenia na poskytovanie služieb v mobilnej verejnej telefónnej sieti,
- veľmi silná pozícia dvoch etablovaných mobilných operátorov na trhu a od februára 2007 aj vstup tretieho mobilného operátora,
- zotrvačnosť zákazníkov pri zmene mobilného operátora,
- penetrácia trhu.

#### Ekonomické bariéry:

- jednorázový poplatok za právo používať pridelené frekvencie,
- vysoké kapitálové investície na zriadenie verejnej mobilnej telefónnej siete a súvisiace technológie,
- investičná náročnosť spojená s veľkým rizikom súvisiacim s návratnosťou investícií,
- vysoké počiatkové náklady na získanie zákazníkov (reklama, cenovo zaujímavejšie a nové druhy služieb atď.).

#### Časové bariéry:

- časovo náročné zriadenie verejnej mobilnej telefónnej siete,
- krátkosť času pre vstup a stabilizáciu nového podniku na trhu,
- krátkosť času na získanie významného počtu zákazníkov vzhľadom na návratnosť investícií a dosiahnutie konkurencieschopnosti,
- návratnosť investícií predlžuje uvedenie nových služieb s vyššou kvalitou a nižšími cenami.

#### Technické bariéry:

- prístup k unikátnemu zariadeniu,
- dynamika technologického vývoja a prudké zmeny v sektore elektronických komunikácií,
- zriadenie verejných mobilných telefónnych sietí.

Vzhľadom na vyššie uvedené úrad dospel k záveru, že existujúce bariéry predstavujú významné prekážky pre vstup na predmetný veľkoobchodný trh. Vzhľadom k tomu, že úrad neplánuje vyhlásenie výberového konania na ďalšieho mobilného operátora, pretože nedisponuje voľnými frekvenciami, ktoré by mu mohol prideliť, vstup ďalšieho mobilného operátora na predmetný trh v blízkej budúcnosti nie je možný.

**Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona o elektronických komunikáciách - súčasný stav súťaže**

Vo februári 2007 začala na predmetnom trhu prevádzku spoločnosť Telefónica O2 Slovakia a ako nový hráč na trhu bez vybudovanej vlastnej mobilnej komunikačnej siete uzavrela dohodu o národnom roamingu so spoločnosťou T-Mobile Slovensko. Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia v priebehu analýzy bola vo fáze budovania si svojej celoplošnej siete.

Každý poskytovateľ služieb na relevantnom trhu ukončenia volaní v jednotlivých verejných mobilných sieťach má 100% trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti. K 31.12.2008 mala spoločnosť Orange Slovensko 100% podiel na trhu ukončenia volania vo vlastnej sieti, spoločnosť Telefónica O2 Slovakia mala tiež 100% podiel na trhu ukončenia volania vo vlastnej sieti a rovnako spoločnosť T-Mobile Slovensko mala 100% podiel na trhu ukončenia volania vo vlastnej sieti.

Na veľkoobchodnom trhu č. 9 v súčasnosti pôsobia 3 spoločnosti ktorých vyjednávacía sila vyjadrená trhovými podielmi vo všetkých verejných mobilných sieťach vypočítanými na základe počtu aktívnych zákazníkov k 31.12.2008 je nasledovná: spoločnosť Orange Slovensko 53,0%, spoločnosť T-Mobile Slovensko 41,1% a spoločnosť Telefónica O2 Slovakia 5,9%. Trhový podiel podľa počtu terminovaných minút zase predstavuje 46,4% pre spoločnosť Orange Slovensko, 47,2% pre spoločnosť T-Mobile Slovensko a 6,4% pre spoločnosť Telefónica O2 Slovakia. Trhový podiel vypočítaný podľa výnosov bol vo výške 46,6% u spoločnosti Orange Slovensko, 46,9% u spoločnosti T-Mobile Slovensko a 6,5% u spoločnosti Telefónica O2 Slovakia.

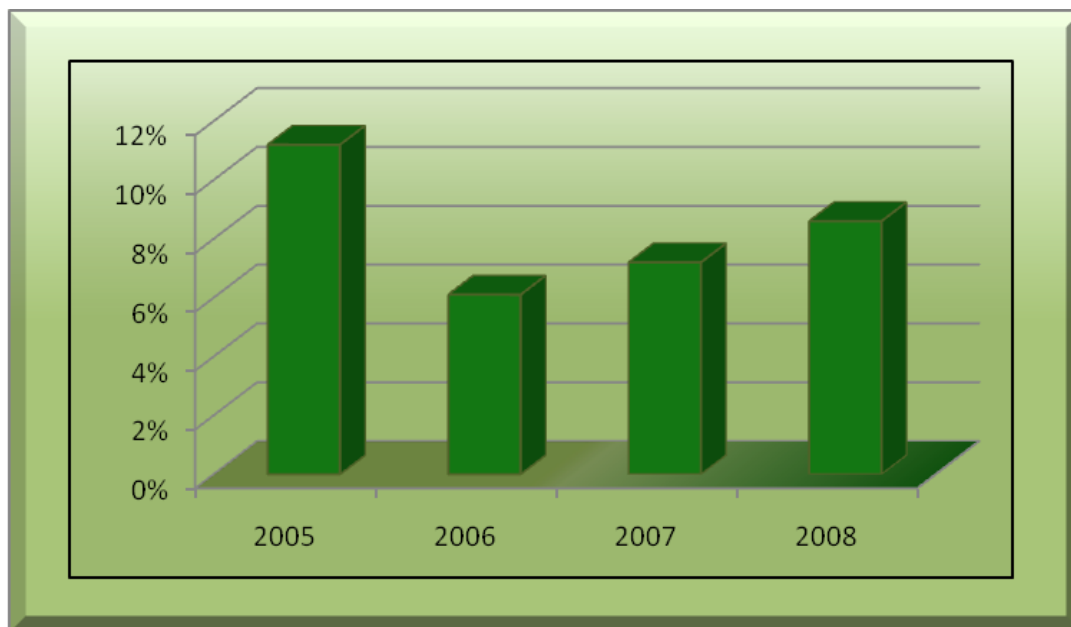
Ďalším trendom na veľkoobchodnom trhu č. 9 je skutočnosť, že poplatky za ukončenie volaní v mobilných sieťach vyjadrené v slovenských korunách každoročne klesali.

Vývoj výšky poplatkov za ukončenie volania v období od roku 2005 až 2008:

<b>Minútový poplatok za ukončenie volania v mobilnej sieti v Sk</b>			
	T-Mobile Slovensko	Orange Slovensko	Telefónica O2 Slovakia
od 01.01.2005	4,265	4,265	-
od 01.01.2006	4,01	4,01	-
od 01.01.2007	3,72	3,72	3,82
od 01.01.2008	3,40	3,40	3,50

Ako vidieť z nasledujúceho grafu od roku 2005 do roku 2008 klesali poplatky za ukončenie volaní v spoločnostiach T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko o 11,2% v roku 2005, 6,1% v roku 2006, 7,2% v roku 2007 a 8,6% v roku 2008. V spoločnosti Telefónica O2 Slovakia klesol poplatok za ukončenie volania v roku 2008 o 8,4 %. Uvedené percentá sú rátané vždy oproti predchádzajúcemu roku v slovenských korunách a prehľadne ich zobrazuje graf č. 04.

Graf č. 04: Medziročný percentuálny pokles terminačných poplatkov v spoločnostiach T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko



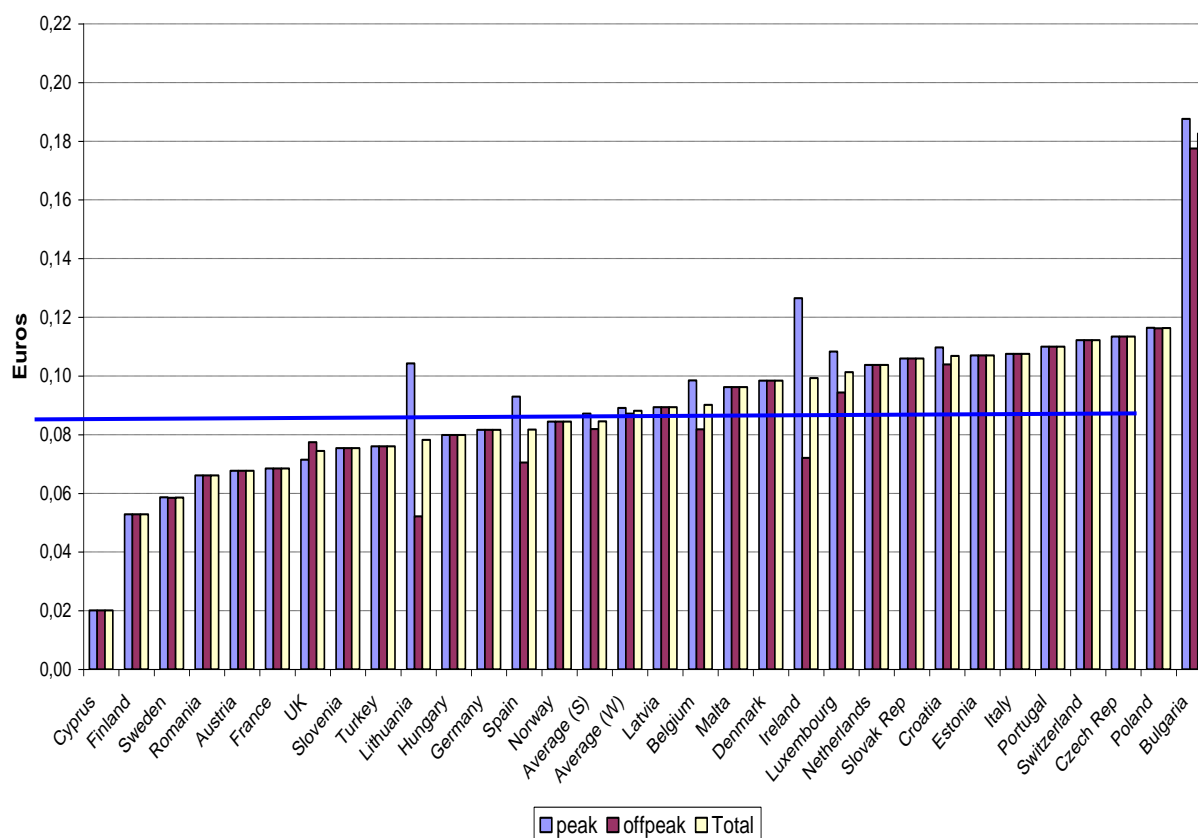
Napriek tomu, že ceny za ukončenie volania v jednotlivých verejných mobilných sieťach vyjadrené v slovenských korunách za minútu sa v roku 2008 oproti roku 2007 znížili o viac ako 8 %, tie isté terminačné poplatky prepočítané na eurá a minútu majú naopak rastúci trend, čo je spôsobené posilňovaním výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru v sledovanom období. Začiatkom júla 2008 Rada Európskej únie na úrovni ministrov financií členských štátov Európskej únie stanovila neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou, tzv. konverzný kurz na úrovni 1 € = 30,1260 Sk a v súlade s predchádzajúcim rozhodnutím Rady, Slovenská republika sa dňom 01.01.2009 stala súčasťou eurozóny, v poradí 16. krajinou Európskej únie, ktorá používa spoločnú menu euro. Úrad na základe vyššie uvedeného nepokladá vplyv posilňovania slovenskej koruny v období od roka 2005 do roku 2008 na súčasnú výšku poplatkov za ukončenie volania v mobilných verejných telefónnych sieťach, a jej posudzovanie z pohľadu do budúcnosti, za tak významný, aby mal dôvod neuložiť cenovú reguláciu na tomto trhu. Zníženie poplatkov za ukončenie volania v mobilných telefónnych sieťach bude mať pozitívny vplyv na maloobchodné ceny hlasových služieb do verejných mobilných telefónnych sietí, čo bude prínosom pre koncových užívateľov.

European Regulators Group (ďalej len „ERG“) na svojej verejne dostupnej web-stránke [http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg\\_08\\_17\\_mtr\\_upd\\_snap\\_final\\_080604.pdf](http://www.erg.eu.int/doc/publications/erg_08_17_mtr_upd_snap_final_080604.pdf) zverejnila jednoduchý a vážny priemer výšky poplatku za ukončenie volania v mobilnej sieťach v členských štátoch ERG k 01.01.2008. Terminačné poplatky v Slovenskej republike sa od začiatku roka 2005 nedelia na silnú (peak) alebo slabú (off-peak) prevádzku.

Priemerný minútový poplatok za ukončenie volania v mobilnej sieti k 01.01.2008 v Euro			
	Silná prevádzka (Peak)	Slabá prevádzka (Off-peak)	Spolu (Total)
Jednoduchý priemer	0,0872	0,0814	0,0846
Vážený priemer	0,0891	0,0872	0,0881

Graf č. 05: Grafické porovnanie terminačných poplatkov uverejnený ERG:

## Average MT Tariff per country Jan 2008



K 01.07.2008 boli terminačné poplatky v Slovenskej republike vyjadrené v Eurách o 2,44 centa vyššie oproti priemeru krajín ERG v sieťach spoločností Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko a o 2,77 centa vyššie v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia.

Rokovania o poplatkoch za ukončenie volaní vo verejných mobilných telefónnych sieťach sa začali v auguste 2008. Prvá navrhovaná cena za ukončenie volania v sieťach spoločností T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko navrhovaná týmito mobilnými operátormi bola na úrovni 0,0996 EUR/min (3,00 Sk), čo spoločnosť Telefónica Slovakia O2 odmietla a navrhla cenu za ukončenie volania na úrovni 0,0697 EUR/min (2,10 Sk) v sieťach spoločností T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko a 0,0963 EUR/min (2,90 Sk) za ukončenie volaní v mobilnej

verejnej telefónnej sieti spoločnosti Telefónica Slovakia O2, čo odmietli spoločnosti T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko. Asymetria v návrhu spoločnosti Telefónica by predstavovala 0,0266 EUR/min (0,80 Sk).

Posledný návrh spoločností T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko bol 0,0987 EUR/min (2,97 Sk) za ukončenie volaní v ich mobilných verejných telefónnych sieťach a na úrovni 0,1052 EUR/min (3,17 Sk) za ukončenie volania v mobilnej verejnej telefónnej sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia. Posledný návrh spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je 0,078 EUR/min (2,35 Sk) za ukončenie volania v mobilných telefónnych sieťach spoločností T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko a 0,1029 EUR/min (3,10 Sk), čo by znamenalo asymetriu 0,0249 EUR/min (0,75 Sk). K žiadnej dohode o cenách za ukončenie volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach doposiaľ nedošlo.

Koncom novembra 2008 spoločnosti T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko podpísali dohodu na postupnom znižovaní poplatkov za ukončenie volaní vo svojich mobilných verejných telefónnych sieťach (glide path) na úrovni:

0,0987 EUR / min (2,97 SK) od 01.01.2009 – 30.09.2009

0,0830 EUR / min (2,50 SK) od 01.10.2009 – 30.09.2010

0,0715 EUR / min (2,15 SK) od 01.10.2010 – 31.12.2010

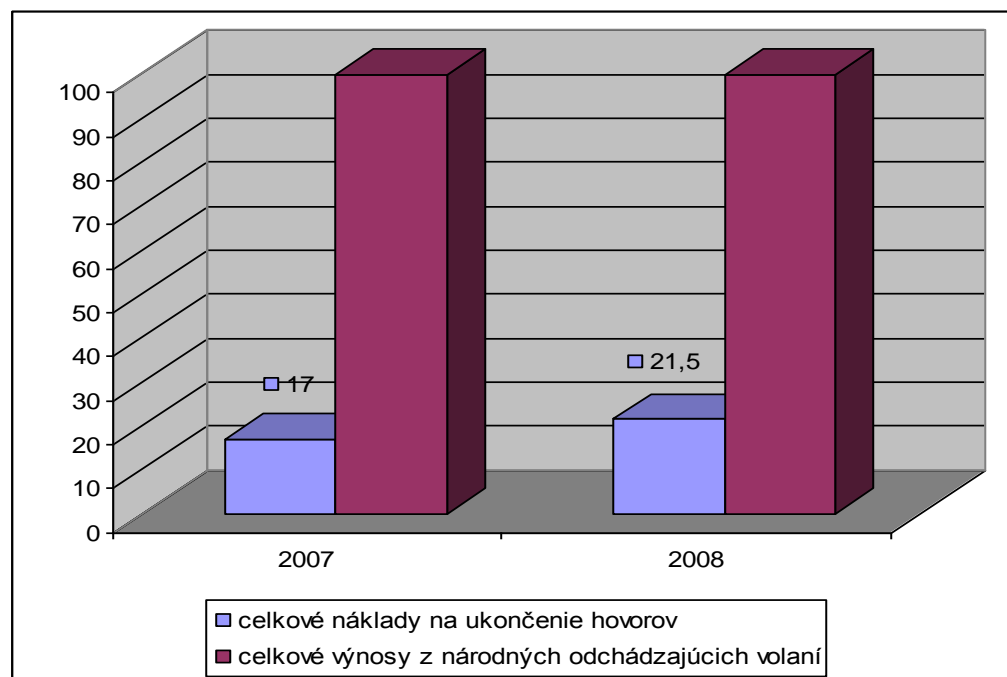
Spoločnosti T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko majú podpísané dohody o cene za ukončenie volania aj so všetkými fixnými operátormi s ktorými sú prepojené.

Spoločnosť Telefónica Slovakia O2 má k dnešnému dňu podpísanú dohodu o cene za ukončenie volaní v jej sieti na úrovni (3,10 Sk) s dvomi pevnými operátormi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a spoločnosťou GTS Slovakia, a.s.

Vzhľadom k tomu, že nedošlo k dohode o výške poplatkov za ukončenie volaní v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko deklarovali, že spoločnosti Telefónica O2 Slovakia budú účtovať ceny za prepojenie sietí v takej výške ako účtujú ostatným podnikom, s ktorými uzavreli dodatky o prepojení sietí. Na záver úrad uvádza, že vzhľadom na motiváciu mobilných operátorov určovať ceny za ukončenie volania výrazne nad ich nákladmi, sa za najvhodnejší nástroj zameraný na riešenie tohto súťažného problému zo strednodobého hľadiska považuje nákladová orientácia.

Náklady na ukončenie národných odchádzajúcich volaní (všetkých 3 mobilných operátorov spolu) do všetkých verejných telefónnych sietí v roku 2007 predstavovali 17% z celkových výnosov z odchádzajúcich národných volaní dosiahnutých všetkými tromi mobilnými operátormi spolu (vrátane volaní vo vlastnej sieti). Inak povedané súčet všetkých terminačných poplatkov zaplatených všetkými tromi mobilnými operátormi spolu za ukončenie národných odchádzajúcich volaní v roku 2007 predstavoval 17% zo všetkých výnosov z národných odchádzajúcich volaní. V roku 2008 nastal mierny nárast a súčet všetkých terminačných poplatkov zaplatených všetkými tromi mobilnými operátormi spolu za ukončenie národných odchádzajúcich volaní predstavoval už 21,5% zo všetkých výnosov z národných odchádzajúcich volaní, čo je graficky znázornené na nasledujúcom grafe č. 06.

Graf č. 06. Percentuálne vyjadrenie výšky nákladov na ukončenie národných odchádzajúcich volaní z celkového počtu výnosov z národných odchádzajúcich volaní z verejnej mobilnej telefónnej siete



Závažným faktom na predmetnom trhu je využitie frekvenčného spektra, ktoré patrí medzi obmedzené zdroje. Vzhľadom k tomu, že úrad neplánuje vyhlásenie výberového konania na ďalšieho mobilného operátora, pretože nemá voľné frekvencie, ktoré by mu mohol prideliť, vstup ďalšieho mobilného operátora na predmetný trh momentálne nie je možný.

Na základe týchto skutočností úrad skonštatoval, že v Slovenskej republike na veľkoobchodnom trhu č. 9 nie je efektívna súťaž.

### III. Časť - Záver

#### 3.1. Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9

Na základe posúdenia kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách, úrad dospel k týmto záverom:

- a) Službu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik vo vzťahu k jeho veľkoobchodnej ponuke ukončenia volania v jeho vlastnej sieti má 100 % podiel na trhu a vzhľadom na nezastupiteľnosť tejto ponuky mu nemôže konkurovať na predmetnom relevantnom trhu žiaden iný podnik. Z uvedeného vyplýva, že aj spoločnosť T-Mobile Slovensko, aj spoločnosť Orange Slovensko a aj spoločnosť Telefónica O2 Slovakia majú 100 % trhový podiel vo vlastnej sieti.
- b) Verejné mobilné telefónne siete spoločností T-Mobile Slovensko, Orange Slovensko a Telefónica O2 Slovakia sú siete, ktoré nie sú ľahko duplikovateľné.
- c) Existujúca verejná mobilná telefónna sieť prevádzkovaná spoločnosťami Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko predstavuje síce technologickú výhodu, ale ani jeden z podnikov pôsobiacich na predmetnom relevantnom trhu nedisponuje takou trvalou technologickou výhodou v porovnaní s iným podnikom pôsobiacim na tomto trhu, aby mu to poskytovalo trvalú konkurenčnú výhodu.
- d) Úrad porovnal vyjednávaciu silu operátorov na vývoji trhových podielov podľa počtu aktívnych účastníkov, počtu ukončených minút a výšky výnosov vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach.
 

Spoločnosť T-Mobile Slovensko dosiahla k 31.12.2008 41,1% trhový podiel podľa počtu aktívnych užívateľov, 47,2% trhový podiel podľa počtu ukončených minút a 46,9% podľa výšky výnosov.

Spoločnosť Orange Slovensko dosiahla k 31.12.2008 53,0% trhový podiel podľa počtu aktívnych užívateľov, 46,4% trhový podiel podľa počtu ukončených minút a 46,6% trhový podiel podľa výšky výnosov.

Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia dosiahla k 31.12.2008 5,9% trhový podiel podľa počtu aktívnych užívateľov, 6,4% podiel podľa počtu ukončených minút a 6,5% podľa výšky výnosov. Podstatne nižšie trhové podiely vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach na základe všetkých troch sledovaných kritérií bol spôsobený tým, že spoločnosť Telefónica O2 Slovakia vstúpila na trh až v roku 2007.

Z pohľadu počtu aktívnych zákazníkov, výšky výnosov a množstva ukončených minút vo všetkých mobilných telefónnych sieťach spolu disponujú spoločnosti Orange Slovensko aj T-Mobile Slovensko podstatne väčšou vyjednávacou silou pri rokovaniach o podmienkach

prepojenia či výške terminačných poplatkov, ako spoločnosť Telefónica O2 Slovakia. Vyjednávacia sila spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je obmedzená.

- g) Spoločnosti Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko dosahujú úspory z rozsahu, pričom spoločnosť Telefónica O2 Slovakia dosahuje výrazne nižšie úspory z rozsahu ako jej konkurenti.
- k) Na trhu ukončenia volania v sieti spoločností Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko potenciálna konkurencia neexistuje, a teda nemá vplyv na správanie týchto spoločností.
- l) Vstupu ďalšieho prevádzkovateľa mobilnej verejnej telefónnej siete bránia strategické, ekonomické, časové a technické prekážky. Vzhľadom k tomu, že úrad neplánuje vyhlásenie výberového konania na ďalšieho mobilného operátora, pretože nemá voľné frekvencie, ktoré by mu mohol prideliť, vstup ďalšieho mobilného operátora na predmetný trh v súčasnosti ani v blízkej budúcnosti nie je možný.
- m) Súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 9 neexistuje.

Úrad na základe vykonaného šetrenia a výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9 zistil, že podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách všetky z uvedených spoločností majú na predmetných trhoch taký vplyv a také postavenie, že nie sú vystavené efektívnej súťaži a ekonomický vplyv im v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Z uvedeného vyplýva, že každá z uvedených spoločností je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, takže každá z uvedených spoločností je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončenia volania vo svojej vlastnej verejnej mobilnej telefónnej sieti.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko je významným podnikom na trhu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti spoločnosti T-Mobile Slovensko.

Spoločnosť Orange Slovensko je tiež významným podnikom na trhu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti spoločnosti Orange Slovensko.

Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia je významným podnikom na trhu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia.



## 3.2. Povinnosti

Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko boli rozhodnutiami č. 541/14/2005 a č. 515/14/2005 zo dňa 07.07.2005 a rozhodnutiami o rozklade č. 59/01/2006 a č. 60/01/2006 zo dňa 10.07.2006 určené za významné podniky na základe prvého kola analýzy veľkoobchodného trhu č. 9. a boli im uložené povinnosti podľa § 18 až 21 zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad na základe pripomienok dotknutých strán doplnil vyhodnotenie vplyvu povinností uložených na základe prvého kola analýz do analýzy nasledovne:

### Vyhodnotenie povinnosti transparentnosti.

Úrad uložením povinnosti transparentnosti zabezpečil zverejnenie nasledujúcich informácií z jednotlivých zmlúv o prepojení na verejne dostupnej internetovej stránke významného podniku týkajúce sa:

- I. špecifikácie rozhraní, prostredníctvom ktorých je realizované prepojenie sietí,
- II. špecifikácie signalizácie použitej pre prepojenie,
- III. členenia prevádzky na silnú, slabú a víkendovú podľa časových intervalov,
- IV. popisu jednotlivých kategórií vnútroštátnych volaní ukončených v sieti významného podniku, vrátane cien za tieto volania,
- V. rozsahu doplnkových služieb, vrátane cien za tieto služby.

Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko boli povinné na základe takto uloženej povinnosti zverejňovať vyššie uvedené informácie do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku na tomto relevantnom trhu a uložení povinností, a pri zmluvách o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti tohto rozhodnutia do 15 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení.

Transparentnosť bola základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminačného prístupu voči jednotlivým podnikom. Zverejňovanie vyššie špecifikovaných informácií umožňovalo, aby podniky pôsobiace na trhu hlasovej služby alebo podniky, ktoré mali záujem sa pripojiť so sieťou spoločnosti Orange Slovensko resp. T-Mobile Slovensko za účelom poskytovania hlasových služieb mali možnosť získať základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach.

### Vyhodnotenie povinnosti nediskriminácie.

Na základe uloženej povinnosti nediskriminácie spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko uplatňovali voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytujú služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívali pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovali podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom majú právo spolurozhodovať. Cieľom uloženia tejto povinnosti bolo, aby spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko nemohli poskytovať službu ukončovania volania vo svojej sieti za odlišných technických a kvalitatívnych podmienok, prípadne aby nemohli účtovať odlišné ceny za poskytovanie tej istej služby rôznym

podnikom, čím by ich znevýhodnili oproti iným podnikom. Práve neuloženie povinnosti nediskriminácie by malo za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok, s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní, čiže znevýhodniť niektorého poskytovateľa hlasových služieb.

#### Vyhodnotenie povinnosti oddelenej evidencie.

Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko predložili v stanovenej lehote oddelenú evidenciu v súvislosti so službou ukončenia volaní vo vlastnej verejnej mobilnej telefónnej sieti podľa § 20 zákona, a to tak, aby táto oddelená evidencia úradu poskytla základné informácie o nákladoch, tržbách a vloženom kapitále vzťahujúcich sa k službe ukončenia volaní vo vlastnej verejnej mobilnej telefónnej sieti. Vzhľadom k tomu, že doposiaľ nebola uložená povinnosť nákladovej orientácie pre službu ukončenia volania, malo plnenie tejto povinnosti informatívny charakter.

#### Vyhodnotenie povinnosti prístupu k sieťovým prostriedkom.

Ďalšou uloženou povinnosťou bola povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Rozsah povinností prístupu k sieťovým prostriedkom plne korešpondoval s charakterom služby terminácie poskytovanej si navzájom mobilnými operátormi. Uložená povinnosť plne ochránila súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania hlasových služieb, kde pri absencii zmluvných vzťahov týkajúcich sa prepojenia dočasne chráni spoločnosť Telefónica O2 Slovakia, ktorá sa nedohodla na cene za ukončenie volania so spoločnosťami Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko. Táto povinnosť na predmetnom trhu pomohla od 01.01.2009 zachovať prepojenie medzi spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia a zvyšnými dvomi mobilnými operátormi, čo v konečnom dôsledku efektívne ochránilo koncových užívateľov.

Na základe výsledkov opakovanej analýzy a vzhľadom k tomu, že doposiaľ nedošlo k uzavretiu dohody na cene za ukončenie volania medzi spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia a ďalšími dvomi mobilnými operátormi, úrad dospel k záveru, že povinnosti uložené úradom na základe prvého kola analýzy boli nedostatočné a z toho dôvodu úrad navrhuje v súlade s § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách doplniť uložené povinnosti o povinnosť nákladovej orientácie spoločnostiam Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko a rovnaké povinnosti uložiť aj ďalšiemu významnému podniku spoločnosti Telefónica O2 Slovakia.

### 3.2.1. Navrhované povinnosti pre spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko

Na základe výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9 úrad ponecháva povinnosti uložené spoločnostiam Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko, ako významným podnikom na predmetnom trhu určeným na základe prvého kola analýzy veľkoobchodného trhu č. 9, na ktorom im boli podľa § 18 až 21 zákona o elektronických komunikáciách uložené

povinnosti rozhodnutiami č. 541/14/2005 a č. 515/14/2005 zo dňa 07.07.2005 a rozhodnutiami o rozklade č. 59/01/2006 a č. 60/01/2006 zo dňa 10.07.2006. Zároveň v súlade s § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách úrad navrhuje spoločnostiam Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko doplniť uložené povinnosti o:

- e) povinnosť nákladovej orientácie cien za ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách - vzhľadom na skutočnosť, že neexistencia súťaže na trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, vytvára predpoklady na to, aby významný podnik na tomto trhu mohol požadovať neprimerané ceny, úrad ukladá spoločnostiam Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko ako významným podnikom pri poskytovaní ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti povinnosť stanoviť cenu tak, aby táto obsahovala iba náklady spojené s poskytovaním tejto služby a aby do tejto ceny neboli započítané aj tie náklady, ktoré s touto službou nesúvisia. Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko sú povinné stanoviť maximálnu cenu za službu ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti metódou plne alokovaných historických nákladov tak, aby do tejto ceny boli započítané iba primerané a odôvodnené náklady súvisiace so službou ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti, teda iba náklady na sieťové prvky i zodpovedajúce náklady na služby súvisiace so službou ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti a primeraná miera návratnosti vloženého kapitálu na službu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti. Úrad bude pri posudzovaní ceny za ukončovanie volania v sieťach spoločností Orange Slovensko resp. T-Mobile Slovensko vychádzať z porovnania ceny vypočítanej na základe metódy plne alokovaných historických nákladov predloženej významným podnikom a ceny vypočítanej metódou tzv. „benchmarkingu“ z cien za ukončenie volaní v mobilných telefónnych sieťach členských krajín EÚ. Metódu kalkulácie cien úrad vydá rozhodnutím, ktoré podľa § 22 ods. 1 uverejní vo Vestníku úradu.

Pre dodržanie uloženej povinnosti úrad určí spoločnostiam Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko lehotu 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým im budú doplnené uložené povinnosti.

### 3.2.2. Navrhované povinnosti pre spoločnosť Telefónica O2 Slovakia

Na základe výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 9 úrad navrhuje uložiť spoločnosti Telefónica O2 Slovakia ako významnému podniku na predmetnom veľkoobchodnom trhu nasledujúce povinnosti:

- a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia je povinná zverejniť najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia na svojej verejne dostupnej internetovej stránke informácie z jednotlivých zmlúv o prepojení uzatvorených do dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia a pri zmluvách o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti tohto rozhodnutia do 15 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení, týkajúce sa:

- I. špecifikácie rozhraní, prostredníctvom ktorých je realizované prepojenie sietí,
  - II. špecifikácie signalizácie použitej pre prepojenie,
  - III. členenia prevádzky na silnú, slabú a víkendovú podľa časových intervalov,
  - IV. popisu jednotlivých kategórií vnútroštátnych volaní ukončených v sieti významného podniku, vrátane cien za tieto volania,
  - V. rozsahu doplnkových služieb poskytovaných významným podnikom vrátane cien za tieto služby;
- b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Na základe povinnosti nediskriminácie je spoločnosť Telefónica O2 Slovakia povinná uplatňovať pri poskytovaní služby ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.
- c) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 20 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a to tak, aby táto poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončenia volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia. Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na službu ukončenia volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti Telefónica O2 Slovakia overenej audítorom. Pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, t. z. do nákladov na službu ukončenia volania sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Náklady budú priradené metódou ABC (activity based costing). Náklady musia byť členené na odpisy, osobné náklady, spotrebu materiálu, spotrebu energie a ostatných neskladovateľných dodávok, služby, ostatné náklady. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na služby ukončenia volaní), nepriamych nákladov súvisiacich so službami ukončenia volaní (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službami ukončenia volaní) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na služby ukončenia volaní, avšak sú z hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné), rešpektujúc zásady proporcionality a transparentnosti, je spoločnosť Telefónica O2 Slovakia povinná podľa § 20 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách predložiť úradu vždy najneskôr do 30. júna nasledujúceho roka. Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále vo vyššie uvedenom členení za rok 2008 je spoločnosť Telefónica O2 Slovakia povinná predložiť úradu najneskôr do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia;
- d) povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Významný podnik je povinný:

- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie,
  - II. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb alebo služieb virtuálnych sietí,
  - III. umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,
  - IV. poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,
  - V. zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb,
  - VI. pripojiť siete alebo sieťové prostriedky;
- e) povinnosť nákladovej orientácie cien za ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách - vzhľadom na skutočnosť, že neexistencia súťaže na trhu ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, vytvára predpoklady na to, aby významný podnik na tomto trhu mohol požadovať neprimeranú cenu, úrad ukladá spoločnosti Telefónica O2 Slovakia ako významnému podniku pri poskytovaní služby ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti povinnosť stanoviť cenu tak, aby táto obsahovala iba náklady spojené s poskytovaním tejto služby a aby do tejto ceny neboli započítané aj tie náklady, ktoré s touto službou nesúvisia. Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia je povinná stanoviť maximálnu cenu za službu ukončenia volania vo svojej verejnej mobilnej telefónnej sieti metódou plne alokovaných historických nákladov tak, aby do tejto ceny boli započítané iba primerané a odôvodnené náklady súvisiace so službou ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti, teda iba náklady na sieťové prvky i zodpovedajúce náklady na služby súvisiace so službou ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti a primeraná miera návratnosti vloženého kapitálu na službu ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti. Úrad bude pri posudzovaní ceny za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia vychádzať z porovnania ceny vypočítanej na základe metódy plne alokovaných historických nákladov predloženej významným podnikom a ceny vypočítanej metódou tzv. „benchmarkingu“ z cien za ukončenie volaní v mobilných telefónnych sieťach členských krajín EÚ. Metódu kalkulácie cien úrad vydá rozhodnutím, ktoré podľa § 22 ods. 1 uverejní vo Vestníku úradu.

Pre dodržanie povinností úrad určí spoločnosti Telefónica O2 Slovakia lehotu 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností.

Dodržanie uložených povinností je nevyhnutnou podmienkou vytvorenia konkurenčného prostredia na veľkoobchodnom trhu č. 9, vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosti Orange Slovensko, Telefónica O2 Slovakia a T-Mobile Slovensko sú na tomto trhu významnými podnikmi.

Úrad zastáva názor, že navrhované povinnosti zodpovedajú zistenému stavu na relevantnom trhu vzhľadom k tomu, že všetci traja operátori majú 100% trhovú podiel na trhoch ukončenia volania vo svojej sieti.

### 3.2.3. Odôvodnenie navrhovaných povinností

Úrad na základe pripomienok dotknutých subjektov doplnil do analýzy dôvody uloženia jednotlivých povinností, ako aj identifikáciu problému, ktorý majú riešiť a cieľ, ktorý majú splniť.

Bez uloženia povinnosti transparentnosti by nebolo možné požadovať od jednotlivých mobilných operátorov zverejnenie informácií týkajúcich sa technickej špecifikácie, vlastností sietí, zmluvných podmienok prepojenia, informácií o doplnkových službách, čiže informácií súvisiacich s poskytovaním služby ukončovania volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti, vrátane cien za tieto služby. Úrad uložením povinnosti spresnil informácie, ktoré je významný podnik povinný zverejniť, určil požadovanú úroveň podrobnosti ich obsahu a spôsob zverejnenia. Úrad navrhuje uloženie tejto povinnosti všetkým trom mobilným operátorom na zabezpečenie transparentnosti v súvislosti s prepojením verejných telefónnych sietí.

Zverejňovanie vyššie špecifikovaných informácií umožní, aby podniky pôsobiace na maloobchodných trhoch poskytovania hlasových služieb alebo podniky, ktoré majú záujem prepojiť sa so sieťou niektorého mobilného operátora, získali základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach.

Transparentnosť prepojenia je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie prepojenia, ktorá je ďalšou z navrhovaných povinností. Základným princípom nediskriminácie je, že významný podnik je povinný uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok, s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Úrad zastáva názor, že ukončenie volaní by mali významné podniky poskytovať tak fixným ako aj mobilným operátorom za tých istých podmienok, vrátane ceny. Vzhľadom k tomu, že doposiaľ nedošlo k podpísaniu dodatkov medzi spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia a zvyšnými dvomi mobilnými operátormi, spoločnosťou T-Mobile Slovensko a spoločnosťou Orange Slovensko, uloženie transparentnosti a následnej nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých služieb. Vzhľadom k tomu, že úrad je tzv. sektorový regulátor a v zásade jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikateľov, ako aj vzhľadom k tomu, že úrad zastáva názor potreby ukladania symetrických povinností, navrhujeme uložiť povinnosť nediskriminácie všetkým trom významným podnikom.

Ďalšou z navrhovaných povinností je povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Významný podnik je povinný:

- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie,
- II. zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb alebo služieb virtuálnych sietí,
- III. umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,
- IV. poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí,
- V. zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb,
- VI. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky.

Podľa § 4 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách prepojenie je osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí. Vo vzťahu k tomuto relevantnému trhu ide o prepojenie za účelom ukončenia volania vo verejných mobilných telefónnych sieťach. Napriek tomu, že § 28 zákona hovorí o povinnosti rokovať o prepojení sietí, úrad chce explicitne uložiť povinnosť viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie podľa § 21 ods. 1 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách, pretože absencia tejto povinnosti by mohla dočasne alebo trvalo vylúčiť súťaž na predmetnom trhu a uplatnenie týchto povinností má svoje opodstatnenie v dočasnej ochrane slabších podnikov pri absencii zmluvných vzťahov týkajúcich sa prepojenia. Plnenie povinnosti zabezpečiť otvorený prístup k rozhraniam, protokolom a kódovacím zariadeniam, ktoré sú potrebné na prevádzkyschopnosť služieb alebo služieb virtuálnych sietí podľa § 21 ods. 1 písm. e) zákona o elektronických komunikáciách je nevyhnutným úvodným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí. Táto povinnosť sa má z časového hľadiska aplikovať skôr do budúcnosti, smerom k novým záujemcom o prepojenie s významným podnikom na trhu, resp. pri rozšírení kapacity alebo rozsahu už existujúceho prepojenia.

Uloženie povinnosti umožniť spoločné používanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení podľa § 21 ods. 1 písm. f) zákona o elektronických komunikáciách je potrebné smerom do budúcnosti, resp. pri následnom rozširovaní existujúceho prepojenia. Jednoznačne to však musí byť stanovené ako povinnosť, aby žiadny významný podnik na tomto relevantnom trhu nemohol odmietnutím takejto povinnosti obmedzovať súťaž na trhu.

Uloženie povinnosti poskytnúť špecifikované služby potrebné na prevádzkyschopnosť služieb medzi koncovými užívateľmi, vrátane poskytnutia zariadení pre služby inteligentných sietí podľa § 21 ods. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikáciách má zmysel a opodstatnenie vzhľadom k tomu, že aj samotná povinnosť prepojiť siete, ktorá je skôr technického charakteru, je predpokladom pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti služieb medzi koncovými užívateľmi dvoch verejných sietí. Záujem a komfort užívateľov, v tomto prípade prevádzkyschopnosť a vzájomná dovolateľnosť, by mal byť prioritný.

Uloženie povinnosti zabezpečiť prístup k systémom na podporu prevádzky alebo k podobným softvérovým systémom nevyhnutným na zabezpečenie efektívnej súťaže pri poskytovaní služieb podľa § 21 ods. 1 písm. h) zákona o elektronických komunikáciách obsahovo len rozširuje povinnosti podľa písm. e) a f). Podporný systém je pojem veľmi široký a pokiaľ je akýkoľvek takýto systém nevyhnutný pre zriadenie a udržanie prepojenia alebo pre prevádzku infraštruktúry potrebnej na prepojenie a vzájomnú prevádzkyschopnosť služieb, má samozrejme aj dopad na samotnú existenciu a podobu prepojenia, a tým aj na súťaž na tomto relevantnom trhu. V tomto prípade ide o zabezpečenie prístupu ku všetkým podporným systémom nevyhnutným pre zriadenie a udržanie prepojenia s inou verejnou telefónnou sieťou, teda o zabezpečenie prevádzkyschopnosti služieb medzi užívateľmi verejných sietí.

Uloženie povinnosti prepojiť siete alebo sieťové prostriedky podľa § 21 ods. 1 písm. i) zákona o elektronických komunikáciách je kľúčová. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na veľkoobchodnom trhu č. 9 a spôsobiť aj nezvratné škody niektorým podnikom, ako aj koncovým užívateľom.

Tento rozsah povinností plne korešponduje s charakterom služby terminácie poskytovanej si navzájom mobilnými operátormi, aj s prihliadnutím na výrazné slovenské národné špecifiká. Aj posledný vývoj nasvedčuje tomu, že môže dôjsť k situáciám, kedy tieto povinnosti majú význam a práve ony môžu pri absencii zmluvných vzťahov týkajúcich sa prepojenia dočasne ochrániť slabších súťažiteľov, užívateľov i samotnú súťaž na veľkoobchodnom trhu terminácie. Nepochybne k takýmto situáciám môže dôjsť aj v budúcnosti a s ohľadom najmä na ochranu súťaže a užívateľov je preto potrebné vyššie uvedené povinnosti ponechať v platnosti aj naďalej vo vzťahu ku všetkým podnikom s významným vplyvom na predmetnom trhu. Úrad nepresadzuje model bezbrehého prístupu k infraštruktúre iných operátorov na predmetnom trhu, ale zastáva názor, že je potrebné tieto povinnosti uložiť práve a len z dôvodu fixácie povinnosti samotnej, t.j. aby každý operátor s významným vplyvom musel prístup k príslušným sieťovým prostriedkom umožniť, a aby to nebolo len na jeho rozhodnutí, ktoré je nepochybne formované inými strategickými záujmami ako je súťaž na trhu. Uloženie tejto povinnosti vzhľadom na situáciu na predmetnom trhu, podľa sily jednotlivých podnikov, výšky cien za termináciu, či absenciu zmlúv o prepojení medzi spoločnosťami Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko na jednej strane a spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia na strane druhej je dostatočné odôvodnenie. Táto povinnosť dnes už právoplatne uložená na predmetnom trhu pomohla práve od 01.01.2009 zachovať prepojenie ostatných mobilných operátorov so spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia ako základný predpoklad súťaže a v konečnom dôsledku súťaž i užívateľov efektívne ochránila.

S uložením povinnosti cenovej regulácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom získania prehľadných informácií o štruktúre nákladov, výnosoch a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončenia volania v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach. Uvedené údaje musia vychádzať z účtovných závierok významných podnikov overených audítorom. Úrad špecifikoval metodiku oddelenej evidencie v systéme účtovníctva z akej sa má vychádzať pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania, štruktúru členenia nákladov v akej majú významné podniky predložiť úradu ako aj lehoty na predloženie.

Bez uloženia tejto povinnosti by úrad nemohol uložiť a následne skontrolovať plnenie povinnosti, vzhľadom k tomu, že by nemal potrebné informácie o jednotlivých nákladových položkách.

Úrad navrhuje uloženie povinnosti nákladovej orientácie cien za ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti všetkým trom významným podnikom vzhľadom k tomu, že na základe predmetnej analýzy identifikoval nasledujúce súťažné problémy na predmetnom relevantnom trhu:

- do súčasnej doby nedošlo k uzatvoreniu dodatku k zmluve o prepojení sietí medzi spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia a ďalšími dvomi mobilnými operátormi na rok 2009, pričom jediným sporným bodom je cena za ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti,
- cena za ukončenie volania v sieťach spoločností T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko, na ktorej sa dohodli spoločnosť Orange Slovensko a spoločnosť T-Mobile



Slovensko medzi sebou navzájom, ako aj s ostatnými fixnými operátormi je vo výške 0,0987 EUR/min (2,97 Sk/min), ktorá je podstatne vyššia ako priemerné ceny za ukončenie volania v mobilnej sieti v členských štátoch EÚ,

- cena na ktorej sa dohodla spoločnosť Telefónica O2 Slovakia s fixnými operátorom spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a GTS Slovakia, a.s. za ukončenie volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je vo výške 0,1029 EUR/min (3,10 Sk/min), ktorá je tiež podstatne vyššia, ako priemerné ceny za ukončenie volania v mobilnej sieti v členských štátoch EÚ.

Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia v súčasnosti navrhuje zvýšenie miery asymetrie oproti roku 2008 z 0,0033 EUR/min (0,10 Sk/min) na úroveň 0,025 EUR/min (0,75,- Sk/min), čo je 750 %-né zvýšenie asymetrie, čo nie sú ochotné akceptovať spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko. Súčasne spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko ponúkli spoločnosti Telefónica O2 Slovakia 0,0066 EUR (0,20 Sk) asymetriu, čo však spoločnosť Telefónica O2 Slovakia neakceptovala. Vzhľadom k tomu, že nedošlo k dohode o výške poplatkov za ukončenie volaní v jednotlivých verejných mobilných telefónnych sieťach, spoločnosť Telefónica O2 Slovakia podala návrh na určenie povinností a podmienok prepojenia na rok 2009, na základe ktorého úrad vstúpil do rokovaní o uzatvorení zmlúv o prepojení podľa § 75 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosti Orange Slovensko a T-Mobile Slovensko deklarovali, že spoločnosti Telefónica O2 Slovakia budú účtovať ceny za prepojení sietí v takej výške ako účtujú ostatným podnikom, s ktorými uzavreli dodatky o prepojení sietí. Aj napriek tomu, že všetci traja mobilní operátori sa zaviazali, že aj po zániku štandardizovanej zmluvy o prepojení sietí zachovajú existujúce prepojenie medzi verejnými mobilnými telefónnymi sieťami funkčné v rovnakom rozsahu v akom sa nachádzalo v predchádzajúcom období a to až do prípadnej dohody o jeho zmene, úrad pokladá za potrebné uložiť povinnosť cenovej regulácie a nákladovej orientácie tak, aby zabezpečil úroveň cien za ukončenie volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním služby ukončenia volania, a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s ich poskytovaním podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien, ktorá bude obsahovať druhy nákladov a pravidiel ich priradenia. Úrad zohľadní aj mieru investovania významným podnikom s uznaním primeranej návratnosti vloženého kapitálu a s tým spojených rizík. Úrad rozhodnutím vydá aj hodnotu váženého priemeru nákladov na kapitál pre významné podniky prevádzkujúce verejné mobilné telefónne siete na príslušné obdobie, tzv. WACC (weighted average cost of capital). Úrad je povinný zabezpečiť, aby predpísané mechanizmy návratnosti nákladov a tvorby cien významného podniku podporovali efektívnu súťaž a predstavovali prínos pre koncových užívateľov. Metódu kalkulácie cien spolu s opisom systému kalkulácie, v ktorom uvedie hlavné kategórie zoskupenia nákladov a pravidiel ich priradenia, úrad určí podľa § 22 ods. 1 rozhodnutím, ktoré uverejní vo vestníku. Pred vydaním rozhodnutia o metóde kalkulácie cien pre služby ukončenia volania vo verejnej mobilnej telefónnej sieti, úrad bude viesť konzultácie podľa § 10 zákona na národnej ako aj na nadnárodnej úrovni.

Na záver úrad uvádza, že vzhľadom na motiváciu mobilných operátorov určovať ceny za ukončenie volania výrazne nad ich nákladmi, sa za najvhodnejší nástroj zameraný na riešenie tohto súťažného problému zo strednodobého hľadiska považuje nákladová orientácia.

Napriek zisteniam úradu, že spoločnosť Telefónica O2 Slovakia má výrazne nižšiu vyjednávaciu silu vyjadrenú trhovými podielmi vo všetkých verejných mobilných telefónnych sieťach podľa počtu aktívnych zákazníkov, počtu terminovaných minút a výšky výnosov z ukončovania hlasových volaní, ako aj nižšie dosahované úspory z rozsahu v porovnaní so spoločnosťami T-Mobile Slovensko a Orange Slovensko, je postavenie spoločnosti Telefónica O2 Slovakia rovnako významné vzhľadom na jej 100% trhovú podiel na trhu ukončenia hlasového volania v sieti spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, ako je postavenie zvyšných dvoch mobilných operátorov na trhoch ukončenia hlasového volania v ich vlastných sieťach. Úrad navrhuje uloženie rovnakých povinností všetkým trom významným podnikom a za najdôležitejšiu povinnosť považuje povinnosť nákladovej orientácie na zabezpečenie nákladovo orientovaných cien za ukončenie volaní vo verejných mobilných telefónnych sieťach všetkých troch operátorov. Zákon o elektronických komunikáciách neumožňuje úradu regulovať ceny iným spôsobom ako uložením tejto povinnosti a určením metódy kalkulácie cien, ktorá podľa § 22 bude obsahovať druhy nákladov a pravidlá ich priradenia. Úrad podľa tohto ustanovenia vydá predmetnú metódu kalkulácie cien rozhodnutím, ktoré uverejní vo Vestníku.

Úrad na základe pripomienok dotknutých subjektov doplnil do analýzy dôvody uloženia jednotlivých povinností, ako aj identifikáciu problému, ktorý majú riešiť a cieľa, ktorý majú splniť. Úrad súčasne doplnil aj vyhodnotenie vplyvu povinností uložených na základe prvého kola analýz.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Úrad navrhuje uložiť tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia a na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu. Ukladanie týchto povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní, vznik efektívnej konkurencie a potlačenie protisúťažného konania, ktoré by sa s najväčšou pravdepodobnosťou na tomto trhu mohlo vyskytnúť, pričom o ich odôvodnenosti, objektívnosti a primeranosti niet pochyb. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní a na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré naplňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu. Uloženie všetkých navrhovaných povinností je v súlade so stavom súťaže a ich efekt naplňa vyššie uvedené princípy.

Úrad v analýze veľkoobchodného trhu č. 9 uviedol len tie informácie, ktoré neboli predmetom obchodného tajomstva. Pri analýze veľkoobchodného trhu č. 9 úrad postupoval v zmysle zákona o elektronických komunikáciách.

V Bratislave, dňa 27. marca 2009

Ing. Jana Kopečná  
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie